

Dezyderat nr 93

Komisji do Spraw Petycji do Prezesa Rady Ministrów
w sprawie uprawnień emerytalnych byłych funkcjonariuszy Służby Celnej
z 27 lutego 2018 r.

Komisja do Spraw Petycji, na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2017 r., rozpatrzyła petycję w sprawie zmiany art. 12 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2018 r. poz. 132 ze zm.) w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, zmieniającym go z dniem 1 stycznia 2018 r., poprzez uchylenie ust. 2 oraz zmianę ust. 3 (BKSP-145-263/17).

Przedmiotem petycji była zmiana wymienionej wyżej ustawy poprzez:

- 1) wykreślenie ust. 2 w art. 12,
- 2) wykreślenie w ust. 3 art. 12 słów „ w tym co najmniej 5 lat, o których mowa w ust. 2, ale nie osiągnął wieku 55 lat życia”.

Zdaniem autora petycji zmieniona, w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 3 marca 2015 r., ustawa włączyła funkcjonariuszy celnych do zaopatrzeniowego systemu emerytalnego, takiego, jakiemu podlegają inni funkcjonariusze służb mundurowych. Jednak warunki określone w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym stanowią element dyskryminujący funkcjonariuszy celnych względem funkcjonariuszy innych służb

mundurowych, a funkcjonariusze pozostający w stosunku służbowym oraz niewykonujący „zadań policyjnych” powinni być traktowani w sposób jednakowy. Zdaniem wnoszącego petycję źródłem uprawnień emerytalnych zagwarantowanych funkcjonariuszom wszystkich (poza Służbą Celną) służb mundurowych nie powinien być rodzaj wykonywanych przez nich zadań, ale specyfika stosunku służbowego, w jakim pozostaje funkcjonariusz.

W przypadku funkcjonariuszy innych służb mundurowych są dwa warunki do spełnienia: ukończenie 55. roku życia i posiadanie stażu co najmniej 25 lat w przypadku funkcjonariuszy, których przyjęto do służby po 31 grudnia 2012 r. W przypadku innych, czyli starszych funkcjonariuszy, wcześniej przyjmowanych do służby – 15-letni staż służby bądź ukończenie 55 lat życia. Natomiast w przypadku funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania porównywalne z policyjnymi, musi mieć miejsce zbieg dwóch warunków – wiek 55 lat i co najmniej 5 lat stażu pracy o charakterze policyjnym. Tylko w przypadku służb celnych funkcjonariusze, którzy nie wykonują zadań porównywalnych z policyjnymi, są z zaopatrzeniowego systemu wyłączeni.

Komisja analizowała również istotny dla zasygnalizowanego problemu aspekt reorganizacji Służby Celnej. Od 1 marca 2017 r. Służba Celna weszła w skład nowej organizacji, jaką jest Krajowa Administracja Skarbowa, a część funkcjonariuszy Służby Celnej w wyniku zmian otrzymało propozycję pracy, a nie służby. Nie są więc obecnie funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej. Z ustaleń Komisji wynika, że w związku z wymogiem posiadania 5 lat służby o charakterze policyjnym i przeprowadzoną od 1 marca 2017 r. reorganizacją ok. 300 osób – uprzednio funkcjonariuszy Służby Celnej – straciło prawo do otrzymania emerytury z systemu zaopatrzeniowego. Problem dotyczy głównie starszych wiekiem funkcjonariuszy, do stażu ich służby liczy się bowiem tylko okres od 15 września 1999 r.

W trakcie dyskusji podczas posiedzenia Komisji do Spraw Petycji zwrócono również uwagę, że o uprawnieniach emerytalnych powinien decydować ustawodawca, a w praktyce, finalnie, decyduje kierownik – komu przedstawić propozycję służby, a komu propozycję pracy. Wskazywano również na przypadki, w których osoba z 30-letnim stażem w komórkach zwalczania przestępczości otrzymała propozycję pracy, a w konsekwencji nie ma już szans na otrzymanie emerytury z systemu zaopatrzeniowego.

Komisja zwraca się o dokonanie wnikliwego przeglądu systemu emerytur mundurowych w odniesieniu do funkcjonariuszy celnych oraz o podjęcie inicjatywy legislacyjnej w celu wyeliminowania krzywdzących przepisów.

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Jan Piechota